

Kunst

Bijna ongemerkt verandert onze samenleving richting een 24-uurseconomie. Informatie, producten en diensten zijn daarin continu beschikbaar, dringen zichzelf op en creëren steeds meer behoeften. Mij bekruipt het gevoel dat we hierdoor steeds sneller de Pyramide van Maslow aan het beklimmen zijn. Mooi, want aan de top van deze ordening van behoeftes lonkt immers innerlijke rust en transcendentie. Nu is de theorie van Maslow nooit bewezen en persoonlijk geloof ik, als notoire cultuurpessimist, niet dat de techniek en wetenschap van onze moderne maatschappij de mens verheffen laat staan dat ze een bijdrage leveren aan de verlichting van de geest. Integendeel, onze westerse samenleving

geweest. Een aanrader voor een ieder die iets met vis en historie heeft.

Het eerder genoemde persbericht bepaalde ook de keuze van de omslag: een hyperrealistisch schilderij van David Miller. De kleur blauw geeft rust, het wateroppervlak intrigeert en de hoofdrolspeler, een zeebaars, symboliseert kracht en elegantie.

Terug naar Dordrecht. Op een aantal van de tentoongestelde kunstwerken staan mensen met een vishengel afgebeeld. Hoewel deze hengel vaak een symbolische betekenis heeft, stralen dergelijke tafereeltjes ook altijd een serene rust uit. Een rust die ik ook ervaar

*“Vissen is rustgevend, zeker.
Maar vissen is tegelijkertijd ook kunst.”*

wordt steeds gehaaster, de tolerantie jegens andersdenkenden neemt razendsnel af, lontjes worden steeds korter en iedereen lijkt tegenwoordig in tijdnood te zitten. Hoewel de materiële welvaart toeneemt, verschaalt onze geestelijke rijkdom volgens mij in een rap tempo.

Gelukkig is er nog de kunst. Het enige product waar *Homo sapiens* zich waarschijnlijk onderscheidt van onze medeschepselen. De schoonheid van theater, muziek, schilderen, beeldhouwen en literatuur mogen weliswaar tijdsgebonden en cultureel bepaald zijn, maar blijft mensen verbinden en draagt bij aan (zelf) reflectie. Persoonlijk geeft het consumeren van kunst mij rust, vertraagt het mijn denken en maakt gevoelens van melancholie los. Door het luisteren naar een goed muziekstuk kan ik na een stressvolle dag bijvoorbeeld vrij gemakkelijk loskomen van de waan van de dag.

De inspiratie voor dit voorwoord kreeg ik van het Dordrechts Museum dat via een persbericht een tentoonstelling over vissen in de kunst aankondigde. Een persbericht waaruit al snel een prachtig verhaal van Frans Collignon groeide. In deze uitgave van *Visionair* kunt u lezen welke belangrijke rol de vis in de schilderkunst heeft gespeeld en dat nog steeds doet. Deze unieke expositie bestaat uit 175 kunstwerken die een indringend beeld schetsen van onze geschiedenis waar vis en vissen altijd een bron van inspiratie zijn

wanneer ik zelf met een hengel in de hand aan de waterkant vertoef. Vissen is rustgevend, zeker. Maar vissen is tegelijkertijd ook kunst. Niet zozeer het vangen van een vis, dat is meer kunstig. Maar het intens kunnen genieten van het zijn aan de waterkant. Ervaren hoe de natuur ontwaakt, jezelf dwingen om urenlang eigenlijk helemaal niets te doen. Dat oergevoel van het volledig in evenwicht met jezelf en de omgeving te zijn. En tegelijkertijd altijd weer die bijzondere tegenstelling tussen de spanning van het beetkrijgen en de weldadige ontspanning van het verblijf in de natuur. Een betere vorm van mindfulness is niet denkbaar. Iedere dag aan de waterkant maak ik eigenlijk wel een denkbeeldig schilderij dat ik met behulp van een dagboek en soms een paar foto's, veranker in mijn geheugen.

Marco Kraal,
Hoofdredacteur

